

НОВИ КОНТЕКСТ(И) НЕМОГУЋЕГ

(Међународни научни скуп *Поетика немогуће: Душан Мајић, Александар Вучо, Марко Ристић и њихов њеснички круи од авангарде до њозној модернизма*, 21-22. фебруар 2019, Београд)

Пројекат *Смена ѡетичких ѡарадији у српској књижевности 20. века – национални и европски контексти*, у сарадњи са Универзитетском библиотеком *Светозар Марковић*, организовао је међународни научни скуп *Поетика немогуће: Душан Мајић, Александар Вучо, Марко Ристић и њихов ѡеснички круи од авангарде до ѡозној модернизма*, 21. и 22. фебруара 2019. године, у просторијама Института за књижевност и уметност и Универзитетске библиотеке. Уредници скупа, проф. др Александар Јерков, управник Универзитетске библиотеке, и др Светлана Шеатовић, руководилац Пројекта одржали су 21. децембра 2018. године радни састанак као увод у главни део скупа посвећеног београдском кругу надреализма.

На главном делу скупа радове је изложило преко тридесет универзитетских професора и научних истраживача из Србије, Хрватске, Црне Горе, Македоније и славистичких центара у Немачкој, Француској, Пољској и Украјини. Истраживања су се темељила на различитим културно-историјским, поетичким, филозофским и идеолошким основама надреализма. Првог дана скупа, на секцијама којима су председавали проф. др Јелена Новаковић, академик Тонко Мароевић, проф. др Бранко Алексић и проф. др Слађана Јаћимовић, пажња је посвећена културолошкој, књижевноисторијској и филозофској димензији стваралаштва Душана Матића и Александра Вуча, али и прекретничкој улози надреализма у конституисању и обликовању савремене српске књижевности за децу. Преиспитан је и однос надреализма према другим поетичким правцима и струјањима, како оним временски блиским, попут модернизма двадесетих година, тако и оним наизглед удаљеним, као што је постмодернизам.

Другог дана скупа, у оквиру секција којима су председавали проф. др Роберт Ходел, проф. др Томислав Брлек, проф. др Александар Јерков и др Светлана Шеатовић, проблематизован је и рецепцијски хоризонт стваралаштва Марка Ристића, уз осврт на поетичко-естетичке особености његовог дела. Истражене су и раз-

личите врсте дијалога са надреализмом (полемичких, поетичких, политичких) значајних српских стваралаца који нису припадали овом покрету. У фокусу су се нашли Милош Црњански, Ристо Ратковић, Васко Попа, Радомир Константиновић и Јован Христић.

Теме изложене на скупу обухватиле су различите димензије београдског надреалистичког покрета, те питање наслеђа *йоеџике немојућеї* у српској књижевности XX века, али и унутар књижевно-теоријске, књижевно-критичке мисли о њој. Такође, посебна пажња посвећена је културноисторијском раду Д. Матића, А. Вуча и М. Ристића, захваљујући којем се београдски надреализам развија паралелно са истоименим француским покретом. Како би целина надреалистичког дискурса била обухваћена, истраживана је и разноврсност стваралачких медијума попут филма, уметничке употребе колажа, асамблажа, пастиша... Иако је нагласак био на поетици и делу Душана Матића, као и писаца с којима је Матић тесно сарађивао и стварао у коауторству (Вучо, Ристић), овим скупом започета је значајна реконтекстуализација целине надреалистичког наслеђа у српској књижевности и култури, чији ће први резултати бити видљиви у зборнику радова са конференције, предвиђеном за 2020. годину.